

Test evaluare
Tema VIII: România în perioada „Războiului Rece” - Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „În primii ani de democrație populară, politica externă a României s-a caracterizat printr-o deplină docilitate față de Uniunea Sovietică, satelizarea sa diplomatică fiind totală, ca și a celorlalte țări comuniste frățești. În februarie 1948, guvernul de la București a încheiat un tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală valabil pe douăzeci de ani, urmat de înțelegeri asemănătoare cu Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia și Ungaria, semnate toate în cursul anului 1948.

În această perioadă, tot ce s-a publicat despre istoria României a trecut printr-o aspră cenzură, fiind admise numai scrieri menite să justifice drepturile U.R.S.S. și să glorifice puterea acaparată de comuniști.”

(Ion Constantin, *Basarabia sub ocupația sovietică: de la Stalin la Gorbaciov*)

B. „Dispariția lui I. V. Stalin (martie 1953) a deschis o perioadă de incertitudine în întreaga Europă de răsărit, perioadă care în cazul României s-a exprimat prin apariția primelor simptome ale neînțelegerilor româno-sovietice, ce nu au pus, însă, în pericol soarta socialismului și nici interesele sovietice în zonă. Referindu-se la împrejurările apariției acestor divergențe, istoricul american Robert King a arătat că <<atunci când controlul sovietic a slăbit, iar liderii comuniști locali și-au făcut o bază indigenă a puterii, au început să apară manifestările naționale>>.

Dacă, în primii ani postbelici, elementele etnice neromânești - cum au fost Ana Pauker, Vasile Luca, Teohari Georgescu - au dominat P.C.R. (P.M.R. din 1948), după dispariția dictatorului de la Moscova și îndeosebi după retragerea trupelor sovietice, pe măsura pierderii speranței că mai vin americanii, un număr tot mai mare de români etnici au intrat în P.M.R.”

(Ion Constantin, *Basarabia sub ocupația sovietică: de la Stalin la Gorbaciov*)

Pornind de la aceste surse răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursa A, secolul. 2 puncte
2. Precizați, din sursa B, conducătorul sovietic. 2 puncte
3. Menționați, din sursa B, liderii care au dominat P.C.R. în primii ani postbelici. 6 puncte
4. Scrieți litera corespunzătoare sursei care susține ideea subordonării totale față de U.R.S.S. 3 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați două acțiuni diplomatice din perioada stalinistă la care a participat România. 6 puncte
7. Menționați o caracteristică a relațiilor româno-sovietice în perioada stalinismului. 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„România, desigur, a făcut parte din Biroul Comunist de Informații (Cominform), pe care Stalin l-a creat în octombrie 1947 pentru a lua locul Cominternului (...) ca un nou instrument al controlului politic asupra membrilor blocului sovietic. De asemenea, Stalin a propus coordonarea economică în cadrul blocului prin intermediul Consiliului de Ajutor Economic Reciproc (C.A.E.R.), pe care l-a înființat în 1949. (...)

Însă în 1955, succesorul lui Stalin, Nichita Hrușciov, a decis că ar fi necesară o reacție adecvată față de N.A.T.O., mai ales după aderarea Germaniei de Vest. Pactul de la Varșovia, pe care l-a inițiat, a plasat forțele armate ale României în cadrul structurii sale și a oferit Moscovei puterea de decizie.

Liderii sovietici au analizat în permanență loialitatea comuniștilor români în toate aceste inițiative, iar Gheorghiu-Dej a avut grijă să se conformeze curentelor politice fluctuante de la Moscova. (...)

În cazul rupturii dintre liderul Iugoslaviei, I. B. Tito și Stalin din 1948, Gheorghiu-Dej a reacționat prompt și fără echivoc, exprimându-și devotamentul față de Stalin. (...) Mai târziu, când reconcilierea a devenit o politică sovietică, Gheorghiu-Dej a primit călduros o delegație iugoslavă la București în 1956.”

(Keith Hitchins, *Scurtă istorie a României*)

Pornind de la această sursă răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, din sursă, deceniul. 2 puncte
2. Numiți, din sursă, o organizație militară. 2 puncte
3. Menționați, din sursă, organizația economică și data întemeierii acesteia. 6 puncte
4. Selectați, din sursă, două informații referitoare la Cominform. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei, un punct de vedere referitor la atitudinea liderului comunist român față de Iugoslavia, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform România în perioada național-comunismului s-a implicat în relațiile internaționale din timpul Războiului Rece. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

SUBIECTUL al III-lea

(30 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre regimurile politice din Europa în prima jumătate a secolului al XX-lea, având în vedere:

- menționarea a două mari puteri din perioada „Războiului Rece”;
- precizarea unei acțiuni militare în care s-a implicat România în perioada stalinismului și o consecință pentru aceasta;
- prezentarea unei acțiuni diplomatice a României desfășurată în perioada național-comunismului și a unei consecințe pentru statul român;
- menționarea unei cauze a izolării diplomatice internaționale a României;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul României în relațiile internaționale în perioada „Războiului Rece” și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.